

До
Научното жури
При ЮЗУ „Неофит Рилски”
Благоевград

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Райна Москова Койчева,
научна специалност “Трудово право и общественно осигуряване”,
ЮФ на УНСС, гр. София
определена със заповед № 2267/08.10.2024 г. на ректора на ЮЗУ за член на
научното жури за присъждане на образователна и научна степен „доктор”
на **Христина Вълчева Аргирова**,
задочен докторант към катедра „Гражданскоправни науки” при Правно-
историческия факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски”
по научно направление 3.6 „Право”,
научна специалност 05.05.10 „Трудово право и общественно осигуряване”
въз основа на дисертационен труд на тема „**Право на платен годишен
отпуск – предпоставки за възникване и упражняване**”

Уважаеми членове на научното жури,

След като се запознах с дисертационния труд на докторант Христина Аргирова смятам, че той отговаря на изискванията на чл. 6, ал. 3 ЗРАСРБ - да съдържа научни или научноприложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и да показва, че кандидатът притежава задълбочени теоретични знания по съответната специалност и способности за самостоятелни научни изследвания.

По-конкретно дисертационният труд на докторант Христина Аргирова се характеризира със следните *научни достойнства*:

На първо място той се отличава с *актуалност на предмета* и *научна новост*, поради това, че представлява първото по рода си в българската правна литература цялостно научно изследване на един от най-важните институти на трудовото право – платения годишен отпуск. Това е така, тъй като платеният годишен отпуск касае абсолютно всяко трудово правоотношение. Ето защо дисертационният труд има не само теоретична стойност, но и голямо *практическо значение*. В този ред на мисли бих препоръчала на г-жа Христина Аргирова, след евентуално съобразяване на дадените тук бележки, да публикува дисертационния си труд, за да може да се ползва и от студентите, които изучават трудово право, и от работодателите и длъжностните лица, които го прилагат.

На следващо място прави впечатление *доброто структуриране на труда* – в Глава I се разглежда понятието за платен годишен отпуск, историческото му развитие и видовете платен годишен отпуск, в Глава II – общия ред за ползване на платения годишен отпуск, в Глава III – отклоненията от общия ред, а в Глава IV – имуществените последици, свързани с платения годишен отпуск.

Заслужава отбелязване *ясният език* и *добрият изказ*. Разсъжденията на авторката са *логични и подкрепени с цитираната от нея литература и съдебна практика*.

Друго безспорно предимство на дисертационния труд са *изводите*, които докторантката прави въз основа на действащата нормативна уредба, както и *предложенията de lege ferenda* за бъдещото ѝ усъвършенстване.

Бих могла да посоча само примерно някои от конкретните научни приноси на труда, а именно:

1/ задълбоченият историко-правен анализ на възникването и развитието на правната уредба на платения годишен отпуск не само в България, но и по

света, който дава възможност да се отбележат тенденциите в развитието ѝ (с.31-52);

2/ принос на автора е и доктриналната дефиниция на понятието за платен годишен отпуск (с. 26), тъй като в закона липсва легално определение;

3/ правната характеристика на правото на платен годишен отпуск (с. 27-31);

4/ разграничението между почивка и отпуск (с. 15-19);

5/ предложението de lege ferenda да се допълни текста на чл. 174, ал. 4, пр. 2 от КТ в смисъл, че работодателят има право да предостави платения годишен отпуск на работника или служителя и без негово съгласие при ползване на отпуска едновременно от всички работници и служители, когато това е предвидено в нормативен акт или в правилника за вътрешния трудов ред (с. 128-129);

6/ предложението de lege ferenda работодателят да може да предостави платения годишен отпуск на работника или служителя и без негово съгласие, но за не повече от половината от полагаемия му се размер за календарната година, с уточнението, че това ограничение не следва да бъде прилагано в хипотезата на чл.173, ал. 4, пр. 3 от КТ, защото в този случай поведението на работодателя е в следствие бездействието на работника или служителя (с. 131);

7/ предложението de lege ferenda за изменение на чл. 175, ал. 1 КТ, която да гласи, че след приключване ползването на целевия отпуск, прекъснал ползването на платения годишен отпуск, продължава ползването на последния съгласно вече полученото разрешение от работодателя, освен ако страните не договорят нещо друго (с. 145) и др.

Към докторант Христина Аргирова могат да бъдат отправени и някои **критични бележки и препоръки** по отношение на представения дисертационен труд:

1/ На първо място заглавието на дисертационния труд не отговаря на съдържанието му. Заглавието е „*Право на платен годишен отпуск* –

предпоставки за възникване и упражняване“, а реално се разглеждат не само предпоставките, но и реда за ползването му и имуществените му последици. Съветвам авторката да промени заглавието на „*Платен годишен отпуск*“.

2/ На второ място, важен извод, който прави докторантката е изводът за несъответствието на българската правна уредба на платения годишен отпуск с изискването на Конвенция № 52 на МОТ за прогресивното му увеличаване в съответствие с прослужените години. За съжаление обаче докторантката се задоволява само с констатацията на това несъответствие, а би могла да направи съответно предложение *de lege ferenda* за отстраняването му, още повече, че Конвенция № 52 е ратифицирана и е в сила за България;

3/ На някои места има непрецизни изрази, недовършени смислово изречения, а на с. 22 думата „отпуск“ е употребена неправилно в женски род – „отпуската“. Бих препоръчала на докторантката да прецизира внимателно текста преди неговото публикуване;

4/ Има някои места в дисертационния труд, където липсва достатъчно анализ, а само се преразказва нормативната уредба. Бих препоръчала на докторантката още веднъж да прегледа тези места и да се опита да формулира свое лично авторско мнение. Това, разбира се, не се отнася до цялата дисертация, а само до отделни нейни части;

5/ Въпреки че още в началото на изследването е декларирано използването на сравнителноправния метод, почти липсват съпоставки с други законодателства (освен донякъде в исторически план, при проследяване на историята на института);

6/ Библиографията не е достатъчно пълна. Липсват важни научни изследвания (например, цитирани са лекциите на Красимира Средкова от 1994 г., а не е цитиран учебника ѝ от 2011 г.). Ненужно в библиографията са включени нормативни актове. Неясно защо е „разкъсана“ на 2 части при материалите на кирилица – сякаш веднъж я е съставила и после я е допълвала, започвайки ново подреждане по азбучен ред на авторите.

Разбира се, посочените критични бележки и препоръки не биха могли да се отразят на общата положителна оценка на труда, нито да омаловажат неговите научни достойнства. Целта им е единствено да помогнат на докторантката да прецизира текста на дисертационния си труд преди публикуването му.

В заключение считам, че дисертационният труд на докторант Христина Аргирова представлява оригинално съчинение с приносен характер. Той отговаря на изискванията на чл. 6, ал. 3 ЗРАСРБ и показва, че тя притежава задълбочени теоретични знания в областта на трудовото право, както и способности за самостоятелни научни изследвания.

С оглед на гореизложеното предлагам на уважаемото научно жури да вземе решение, с което да присъди на Христина Вълчева Аргирова образователната и научна степен „доктор”.

01.11. 2024 г.

град София

Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27.04.2016

доц. д-р Райна Койчева